

ת"פ 52215/08/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 52215-08-18 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני	כבוד השופט ארנון איתן
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	פלוני

החלטה

רקע והליכים קודמים:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין התשל"ז 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ואיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין. באשר לעונש סוכם בין הצדדים כי הנאשם יופנה לקבלת תסקיר מבחן, וככל ותוכנו של התסקיר יהיה חיובי תגביל המאשימה עצמה לעונש של של"צ ומע"ת, ובמידה והתסקיר יצביע על היעדר שיתוף פעולה, תגביל את טיעונה לעונש למע"ש ומע"ת, בעוד הסנגור יהיה חופשי בטיעונו. הצדדים גם הסכימו לשוב ולשוחח באשר לשאלת ההרשעה לאחר קבלת תסקיר המבחן.
2. בחלק הכללי שבכתב האישום צוין כי הנאשם הינו בנם של ת' (להלן: "האב") ונ"ה (להלן: "המתלוננת"). הנאשם מתגורר בביתם של המתלוננים ברחוב (להלן: "הבית").
3. על פי העובדות ביום 19.8.18 בשעה 1:00 או בסמוך לכך, בבית, שבה הנאשם משקה משכר והחל להשתולל תוך שנתן אגרופים לקיר בחדרו. בשלב הבא ניגש הנאשם למתלוננת וניסה לחנוק אותה, בתגובה המתלוננת ניסתה להדוף את הנאשם, אשר תפס אותה בידה השמאלית ועיקם אותה. אביו של הנאשם ניגש למתלוננת ושחרר אותה מאחיזת הנאשם.
4. בתאריך 17.8.18 בשעה שאינה ידועה למאשימה, בבית, איים הנאשם על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה באומרו כי ברצונו לפגוע בה.

תסקיר שרות המבחן:

5. בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים אביא מתוכם בתמצית:
בתסקיר מיום 15.5.19 שהינו תסקיר ביניים צוין, כי הנאשם הופנה אליהם על ידי עמותת "אפשר" והחל עמם תהליך

אבחון ביום 10.10.18. בהתאם לדיווח הנאשם שיתף פעולה באופן מלא, הגיע לכל המפגשים הפרטניים והקבוצתיים ונוכחותו תרמה רבות לקבוצה ואף לו. כל הבדיקות שנערכו לו לאיתור שרידי אלוהול נמצאו נקיות. בנוסף, הביע הנאשם חרטה על מעשיו הן בשרות המבחן והן בפני הוריו. משיחה שנערכה עם המתלוננת, מסרה נ"ה כי היא אוהבת ומתגעגעת אליו, לאחר שהורחק מהבית בעקבות האירוע. נ"ה מסרה כי אינה חוששת מהנאשם והיא מעוניינת כי ישוב ויתגורר עמם. אף ת' הוסיף כי הנאשם מכבד אותם והוא הביע רצון כי הוא יוכל לחזור ולבקרם. נוכח התרשמות חיובית מצד שרות המבחן המליץ שרות המבחן להסיר את תנאי ההרחקה מבית הוריו. נוכח המלצה זו ועמדת הצדדים הוריתי ביום 23.5.19 על ביטול תנאי ההרחקה.

6. בתסקיר מיום 13.8.19 צוין כי הנאשם הינו כבן 37, רווק העובד במטבח בשיבה, ומתגורר בבית אחיו בשוב X. הנאשם נולד בצפון מזרח הודו ובהיותו כבן 18 עלה עם משפחתו לישראל. הנאשם עבר מספר מסגרות חינוכיות לאורך חייו, זאת בעקבות מעברים הקשורים בעבודתם של הוריו. בהיותו כבן 22 התגייס לשרות צבאי ושירת כנהג בחיל האוויר. לאחר שחרורו עבד כמאבטח ובהמשך, משך כ-9 שנים, כנהג אוטובוס ציבורי. לדבריו לפני כשנה התפטר ממקום עבודתו עקב שינויים ארגוניים. בהמשך הנאשם טס לטיול למשך מספר חודשים בדרום מזרח אסיה, שם עבר תאונת דרכים. הנאשם מסר כי לאחר התאונה החל לצרוך אלוהול, ועם שובו לארץ חווה את מחלת אמו והשפעותיה, דבר שהשליך על מצבו הרגשי. הנאשם התקשה לחזור לשגרה ולתפקוד תקין, כאשר בתקופה זו צרך באופן יום יומי אלוהול בכמויות גדולות.

7. צוין, כי התרשמותם מהנאשם במסגרת הליך המעצר הינה מאדם לו יכולות תפקודיות טובות ומחויבות גבוהה למשפחתו, אולם מאידך המדובר באדם מופנם בעל קושי לשתף מעולמו הפנימי וקשיי הרגשיים. בנוסף התרשמות שרות המבחן הינה מטשטוש ומזעור קשיים בהתנהלותו ודפוסי שימוש לרעה באלוהול. בהמשך, הופנה הנאשם לתהליך אבחון וטיפול בעמותת "אפשר". הנאשם נטל חלק בתהליך טיפולי שהחל ביום 10.10.18 והסתיים ביום 27.6.19. הנאשם התמיד להגיע לפגישות הפרטניות בקביעות וכן השתתף בקבוצה טיפולית. מהדיווח עולה, כי הנאשם גילה מחויבות ואחריות להליך הטיפול ונמנע משתיית אלוהול בתקופת הטיפול. בדיקות שמסר הנאשם נמצאו נקיות משרידי אלוהול. להתרשמות גורמי המקצוע המדובר בשימוש מופרז באלוהול בתקופה חולפת.

8. הנאשם נטל אחריות על העבירות וביטא חרטה ובושה נוכח התנהגותו. הנאשם מסר כי שב לארץ לאחר שהיה מעורב בתאונת דרכים בחו"ל. הנאשם התקשה להתאושש וכדרך התמודדות החל בשתיית אלוהול אשר בהדרגה העמיקה. הנאשם קשר את שובו לארץ עם מחלתה של אמו, דבר שטלטל אותו והקשה עליו את ההתמודדות. ביחס לאירוע ציין בפניהם כי חש תסכול וביקורתיות מדבריה של אמו אודות שימוש באלוהול. הנאשם הוסיף כי הוא זוכר באופן מעומם את האירוע, והוא מתקשה להאמין שפעל באופן אלים כלפי אמו. שרות המבחן מתרשם כי תגובתו האלימה נבעה מסערת רגשות בה היה נתון בהיותו חרד ומוצף. בנוסף, האלוהול היווה גורם מסיר עכבות- כל זאת בהיותו חסר מיומנות לשיתוף רגשי.

9. בסיכום התסקיר צוין, כי משפחתו של הנאשם הינה משמעותית עבורו, אך היחסים מאופיינים בתלות וחוסר איזון. ברקע, משבר הגירה ופערי תרבות, אובדן מעמדם של הוריו כדמויות הוריות, בעוד הנאשם נדרש לתווך עבורם את המציאות. בבחינת גורמי סיכוי מצוין שרות המבחן את יכולותיו של הנאשם, מערכת ערכים תקינה ועמדות פרו חברתיות, כאשר לאורך השנים תפקד באופן תקין. בנוסף, הנאשם פועל לאחרונה לעבור לדיור עצמאי וכן לחיזוק הערך העצמי על ידי רישום ללימודים ושאיפה למיצוי יכולותיו. עוד צוין, כי האירוע הינו

חריג להתנהלותו, ומאז, יחסיו עם אמו שבו למסלולם. שרות המבחן אף לא מתרשם מקיומם של דפוסים אלימים או בעייתיים.

10. בהתייחס להמלצה מציף שרות המבחן התלבטות מצדו. מחד, חומרת העבירות. מאידך, התנהגות קצה שאינה אופיינית לנאשם, אשר באה לידי ביטוי בהתפרצות ואובדן שליטה על רקע מצוקות רגשיות לא מעובדות ומצטברות. על אף זאת, וכדי לא לפגוע בתעסוקתו העתידית, ממליץ שרות המבחן על ביטול ההרשעה. במובן זה מציין שרות המבחן כי יש בכך אף לתרום לשיקום דימויו העצמי וגורם מעצים עבורו. בנסיבות אלו המלצתו הינה להטלת צו של"צ בהיקף 120 שעות, לצד צו מבחן למשך שנה, במסגרתו יופנה לטיפול במרכז למניעת אלימות משפחה.

תמצית פרשת העונש:

11. הצדדים אינם חלוקים על המלצות תסקיר המבחן אלא בשאלת ההרשעה. ב"כ המאשימה ציינה כי המקרה, אינו עומד בכללים שהותוו בהלכת **כתב** בעניין ביטול הרשעה, שכן לא הוכח כי קיים נזק ממשי וקונקרטי לפגיעה בסיכויי שיקומו של הנאשם. נוכח זאת עתרה להטלת צו של"צ לצד מע"ת וקנס כספי. ההגנה מבקשת לאמץ את המלצות התסקיר כלשונן. על פיה העדר עבר פלילי ואירוע נקודתי שהתרחש על רקע שתיית אלכוהול מאפשרים לאמץ את ההמלצה שבתסקיר המבחן. הסנגור גם הפנה לתוכנו של התסקיר בהקשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם והקשיים אותם חווה. על אף זאת, כך לדבריו, התגייס הנאשם לשירות צבאי והיה מועסק משך שנים כנהג אוטובוס ציבורי. על פיו הנזק הקונקרטי אינו חזות הכול, אלא נתון אחד מבין מכלול שיקולים אותם על בית המשפט לשקול בעניין ביטול הרשעה. בהקשר זה הוסיף הסנגור כי סוג העבירה בנסיבותיה אף הוא מאפשר לקבל את המלצת שרות המבחן, זאת בנוסף להתרשמותם של גורמי המקצוע כי הרשעה יכול ותוביל לפגיעה באפשרויות תעסוקתיות של הנאשם.

דין:

12. כאמור, שירות המבחן ממליץ על ביטול הרשעתו של הנאשם זאת בהתאם להוראות סעיף 192א לחוק סדר דין פלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**"). בהוראות הסעיף נקבע:

"הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור".

13. בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל פ"ד**, נב(3) 337 (21.8.97) (להלן: "פס"ד כתב") נקבע כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה (ראו: סעיף 6 לפסק דינה של כב' השופטת דורנר). עוד נקבע בפס"ד כי מטרת השימוש בסעיף הינה שיקומית, והיא תובא במכלול השיקולים לפטור את הנאשם מהרשעה. בפסה"ד נקבע כי ייעשה שימוש בכלי זה בקיומם של שני תנאים מצטברים:

א. הרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

עמוד 3

ב. סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים שפורטו בפסה"ד.

14. בפסיקה גם נקבע שאי הרשעתו של נאשם, שאשמתו הוכחה, הינה חריג לכלל שכן יש בה ממד של פגיעה בעקרון השוויון בפני הדין. לפיכך נקבע שבתי המשפט מצווים לעשות שימוש מושכל וזהיר בסמכות שניתנה להם על פי סעיף 71א(ב) לחוק העונשין ולהימנע מהרשעת נאשם רק במקרים חריגים בהם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, וזאת בכדי למנוע פגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים (ראו בהרחבה: ע"פ 1082/06 **מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל** (20.6.06); וכן השוו אודות השימוש החריג בסעיף אי ההרשעה: רע"פ 1666/05 **יאיר סטבסקי נ' מדינת ישראל** (24.03.05); ע"פ 1042/03 **מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ (1974) נ' מדינת ישראל**, נח(1) 721 (2003)).

15. בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3), 685, (17.8.00) נקבע:

"משמתבקש בית המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם... במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבריין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבריין מההרשעה".

16. במחלוקת זו שבין הצדדים, ובהתאם לכללים שהתוו בפסיקה, ראיתי במקרה זה לאמץ את עמדת ההגנה הנסמכת על המלצות שרות המבחן, כך שעניינו של הנאשם יסתיים בביטול ההרשעה לצד ענישה נלווית, זאת עשיתי הן משיקולים הנוגעים בנסיבותיו המיוחדות של האירוע וכן משום שיקולי שיקום.

17. הנאשם הינו רווק כבן 37, נעדר כל הרשעה קודמת, למעט העבירות נשוא תיק זה. שירות המבחן התרשם כי המדובר בנאשם לו יכולות אישיות טובות, מערכת ערכים תקינה, ועמדות פרו-חברתיות. תפקודו של הנאשם לכל אורך חייו היה תקין, זאת על אף שהתמודד עם קשיים משפחתיים שאינם מבוטלים- משבר הגירה, פערי תרבות בין ישראל לארץ המוצא, ואובדן מעמד הוריו כדמויות הוריות, תוך שהנאשם הוא שנדרש לתווך עבורם את המציאות, עד שרצונותיו שלו נדחקו לטובת צורכי משפחתו. להתרשמותם הנאשם נושא מצוקות רגשיות הקשורות בקשייו לעמוד בציפיות הסביבה ממנו.

18. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו, הביע חרטה ובושה נוכח התנהגותו, ולהתרשמות שרות המבחן המדובר באירוע חריג אשר אינו אופייני לו, ושבא לידי ביטוי בהתפרצות ואובדן שליטה על רקע מצוקות רגשיות לא מעובדות ומצטברות. בהקשר זה ציין שרות המבחן, כי הוא אינו מתרשם מקיומם של דפוסים אלימים או בעייתיים אצל הנאשם. אף השימוש באלכוהול היווה עבורו מקור הרגעה בהתמודדות עם מצב דחק קיצוני בנוסף למטען רגשי אותו נשא בתוכו. את תגובתו האלימה של הנאשם הסביר שרות המבחן כתגובה לסערת רגשות בה היה נתון, בהיותו חרד, כאשר האלכוהול היווה עבורו גורם מסיר עכבות באירוע.

19. טעם נוסף ומשמעותי באימוץ המלצות התסקיר נעוץ בתהליך השיקומי אותו עבר הנאשם במסגרת שרות המבחן. הנאשם כאמור נטל חלק בתהליכי טיפול (פרטניים וקבוצתיים) מטעם שרות המבחן וסיימם בהצלחה.

הנאשם לכל אורך הטיפול נמנע מצריכת אלכוהול, ובדיקות שמסר לאיתור אלכוהול נמצאו כולן נקיות. להתרשמות גורמי הטיפול, הנאשם אינו סובל מבעיית אלכוהוליזם, והשימוש המופרז נעשה בתקופה חולפת, משברית, כפי שתואר בתסקיר. בנוסף, המליץ שירות המבחן לנקוט בגישה שיקומית המשלבת לצד צו השל"צ גם רכיב של מבחן להמשך טיפול עתידי בנאשם.

20. טעם נוסף באימוץ ההמלצה נעוץ בעמדת המתלוננים וביחסם כלפי הנאשם. המתלוננים מחזקים את הנאשם בתהליך הטיפולי אותו עבר בשירות המבחן ומעוניינים לשוב יחד עמו למסגרת חיים קרובה ושגרתית. שירות המבחן אף הוסיף, כי ביטול ההרשעה יתרום לשיקום דימויו העצמי של הנאשם ויהווה גורם מעצים עבורו, ובנוסף, לא יפגע באפשרות להשתלבותו בתעסוקה עתידית.

21. לאור כל האמור לעיל, סבורני כי התמלאו המבחנים לסיום ההליך ללא הרשעה, אם כי בנסיבות המקרה נכון יהיה לקבוע מכסת שעות גבוהה במידה מסוימת מזו עליה הומלץ בתסקיר.

א. אשר על-כן, אני מורה כי ההליך בעניינו של הנאשם יסתיים ללא הרשעה.

ב. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף 150 שעות. השל"צ יבוצע במסגרת הלשכה לשירותים חברתיים במטה בנימין, בתפקידי תחזוקת מבני ציבור.

ג. התחייבות בסך של 2000 ₪, לפיה יימנע הנאשם במשך שנה מהיום מביצוע העבירה שנקבע כי ביצע.

ד. צו מבחן למשך שנה.

זכות ערעור לביהמ"ש המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתנה היום, כ"ו סיוון תש"פ, 18 יוני 2020, בנוכחות המאשימה
הנאשם ובא כוחו.